

ministret. (**) In his recensendis irregularitatibus perbelle Alphonsus noster a *Lege XIII, Tit. de Partit. I.* (*)

XXV. Dispensationem in Irregularitatibus quod spectat, profectò quæ ex temporario oriuntur defectu, uti ætatis, libertatis, scientiæ &c. eo ablato evanescent: quæ ex perpetuo, et perseveranti vitio dimanant, sola dispensatione auferri possunt. Episcopi dispensant cum illegitimis, sed quantum ad minores ordines, et beneficia simplicia; uti quoque in Irregularitatibus ex delicto occulto provenienti- bus, excepto tamen homicidio voluntario, aliisque ad forum contentiosum deductis: in reliquis R. Pontificis venia opus est: (**) *Trident. Sess. XXIV, Ref. cap. 6.* (*) Ceterum sive Episcopus dispenset, sive etiam R. Pontifex, Dispensationis Canones servandi sunt; nimirum, ut parce, et nonnisi Ecclesiæ utilitate, aut necessitate id postulante, ejusmodi dispensationes impertiantur. (**) In Hispania Generalis S. Cruciatæ Commissarius dispensare potest in quibuslibet Irregularitatibus, iis exceptis, quæ contractæ sunt ex homicidio voluntario, Simonia, Apostasia a Fide, Hæresi, aut prava Ordinum susceptione; ut ex *Bulla S. Cruciatæ*, ut vocant, adparet. (*)

CAPUT VIGESIMUM QUINTUM.

DE ASCETIS, MONACHIS, ET REGULARIBUS.

I. Tribus prioribus Ecclesiæ sæculis crebra occurrit mentio Ascetarum: verùm hi non iidem sunt, ac Monachi. Ascetæ namque vocabantur Christiani, qui durius quoddam, ac strictius vitæ genus profitebantur; quàm vocem a philosophis mutuati erant, qua *exercitationem virtutis, et obedientiæ* vocabant. Monachorum verò nomen, et institutum serius cepit. Hinc apud Origenem Ascetæ nuncupantur, qui a carnibus, ac rebus vitam habentibus abstinebant: quàm abstinentiam Canones sic dicti Apostolici *exercitationem* vocant. Tum Cyrillus Alex. Annam prophetissam *Ascetiam religiosissimam* vocat; quippè quod de ea Lucæ II, v. 37, scriptum sit: *Non discedebat de templo jejuniis, et obsecrationibus serviens nocte, ac die.*

II. Monasticæ vitæ originem quod attinet, Deciana persecutione fervente multi homines in Egypto hujus tempestatis æstum ut vitarent, in vicinas solitudines, ac montes se receperunt, ut ibi tutum a vexationibus perfugium invenirent, ac simul liberius in pietate, et rerum divinarum contemplatione sese possent exercere. Hæc vitæ ratio eorum nonnullis adeo fuit jucunda, ut persecutione cessante in casulis, sive cellulis, quas in solitudine sibi ipsi ædificaverant, permanere mallent, quàm ad pristina sua domicilia reverti. Primi, et notissimi horum fuerunt Paulus, et Antonius, quorum alterum Hieronimus *Ep. XXII ad Eustochium cap. 16*, vitæ Anachoretarum auctorem, illustratorem alterum nominat. Nondum verò ullum exstructum erat Monasterium, neque ullæ hominum ad certas regulas vitam conformantium suam societates coaluerant, sed pauci tantum, et singulares homines huc illuc in desertis Ægypti dispersi agebant ætatem, donec Pachomius, pace Ecclesiæ reddita, quædam in Ægypti Thebaide ædificanda curavit monasteria: unde sensim in Christiano Orbe variæ emergerunt piorum hominum societates certas profitentium vivendi leges, atque instituta. (**) Sed hæc omnia quatuor præcipuè complectebantur capita, videlicet, solitudo, preca-

tiones, jejunia, mechanica manuum exercitia, quæ quidem vivendi methodus in eodem sæculo IV irrepsisse videtur in Hispania: etenim Syn. Cæsaraugustana an. 381. *Can. VI* anathemate percellit Clericum qui *propter luxum, vanitatemque præsumtam, monachum videri voluerit esse magis quam Clericum.* (*) Et sanè non multò post M. Basilius Monachorum fautor, atque propagator, ac veluti novus Parens fuit, qui monasticum institutum triplici *Castitatis, Paupertatis, et Obedientiæ* voto a se auctum perfecit, consumavit, absolvit.

III. Ex Oriente in Occidentem prodiit monasticæ vitæ professio opera S. Athanasii, qui quum Romam vitam S. Antonii a se conscriptam adportasset, eam Romanis, ut sequerentur, auctor fuit. Hinc brevi emergerunt varia Monachorum Instituta, ita ut Cassiani testimonio *Lib. II de Institut. Monach. cap. 2*, tot in Occidente propemodum essent Regulæ, quod Monasteria. (**) Et quidem ex Oriente in Hispaniam Monachorum regulam advexit Martinus Bracarensis, compluraque Monasteria condidit. S. Isidorus *de Viris Illustrib. cap. 35* inter quæ celebre fuit Dumiense: Synod. Tolet. X *Aliud Decretum.* Donatus quoque S. Columbani discipulus ex Africa Monasticum institutum adduxit, et Servitanum construxit Monasterium. Ex his *iste Donatus prior in Hispaniam Monasticæ observantiæ usum, et regulam dicitur adduxisse:* S. Isidorus *ibid. cap. 10.* At si Mabillonio credimus, Victorianus Hispanus primus fuit, qui Monasticum institutum in patriam induxit, et inter Pyreneos montes, et fluvium Cinca prope Ainsam, celebre quondam Oppidum, Monasterium condidit ipso sæculi VI initio. Mabillon. *Annal. Benedict. ad an. Christi 534 Cap. 28.* In hoc dein ingressi sunt Benedictini, et ii nunc, quos Claustrales vocant, obtinent. Tum S. Isidorus viginti tres canones pro dirigenda Monachorum vita, ejusque frater Leander viginti unum pro instituendis Virginibus ediderunt. Postremò S. Fructuosus Dumiensis Episcopus binas pro Monachis efformavit Regulas, ab Holstenio in Codice Regularum editas. (*) Sed tandem sæculo VI ineunte S. Benedictus regulam tradidit, quàm fere omnes Occidentalis Ecclesiæ Monachi amplexati sunt, licet deinde in varias Congregationes abierint. Omnium antiquissima est Casinensis Regni Neapolitani ab ipso S. Benedicto in Monte Casino erecta, quæ reliquarum veluti parens habetur, et auctrix. In Regno quoque Neap. binæ aliæ emergerunt Congregationes Benedictinæ; scilicet *Montis Virginis* S. Guilielmi Eremitæ Vercellensis an. 1124 et *Cælestinorum* S. Petri de Morrhone Esernini, qui ad solium Pontificium elatus Cælestini V. nomen adsumsit an. 1274.

(**) IV. Quandonam advectum primo fuerit in Hispaniam ejusmodi S. Benedicti institutum, non una est eruditorum opinio. Non defuit, et quidem Cl. ex nostris Scriptor, qui putaverit, Synod. Tarracon. an. 516. *Can. VI* de ejusd. S. Benedicti Monachis loquutum esse, id est, tredecim circiter annis ante conscriptam Regulam; sed quandoque bonus dormitat. Mabillonius de litteraria republica optimè meritis suspicatur *laud. loc.* quod Martinus Bracarensis ex Italia, per quàm ex Oriente veniens fortassis transierat, Benedictinum institutum adduxerit, idque probare nititur ex Epist. Bonifacii IV ad Athelbertum; verùm nos nullum in hac (apocrypha sanè) Bonifacii Epistola hujusmodi tuendæ conjecturæ fundamentum invenimus. (*)

(**) V. Persuasum est etiam Mabillonio *ibid. Cap. 27.* Synod. Tolet. IV *Can. XLIX.* alias *XLVIII.* ad *Cap. 59.* Regulæ S. Benedicti respexisse, quum pueros a parentibus Monasterio traditos, monasterio perpetuo mancipandos decrevit; at B. Benedictus in eo Capite omnem videtur adhibuisse cautionem, ne pue-

ri Monasterio a parentibus oblato, ab ipsis postea seducti parentibus, regulari vitæ nuntium remitterent, non tamen illos ad perpetuam in Monasterio stabilitatem, uti Synodus Toletana coegit. (*)

(**) VI. Porrò non diffitemur, Benedictinum institutum, quippè quod a S. Gregorio probatum fuerat, exeunte sæculo VI. inductum fuisse fortassis in Hispaniam, sed Monasterium sub eadem institutum regula nullum invenimus in Hispania usque ad sæculum VIII in cujus an. 741. Alphonsus I. Monasterium de *Cobadonga* in Asturiis erexit sub Regula S. Benedicti, si vera sit Scriptura fundationis, quàm publicæ luci dedit Asturicensis Principatus anno 1778 quod quidem institutum longe lateque deinceps propagatum est, præsertim post Synod. Ovetensem anno 1059, in cujus *Cap. II* decernitur, *ut omnes Abbates se, et fratres suos, et Monasteria; et Abbatissæ se, et Moniales suas, et Monasteria secundum B. Benedicti regant statuta.* Verùm quum Sanctius Major quosdam è Celeniacensi reformatione deductus Monachos, ad suum Legierense Monasterium adduxisset an. 1022. (Mabilonius ubi supra) ex hac præcipuè regula Benedictinum in his partibus propagatum est institutum, ut colligitur ex Privilegio Sanctii Ramiresii 18 April. an. 1070. *Apud Aguirre Tom. IV, pag. 334 edit. Rom. (*)*

VII. Monachi igitur ita dicti, quod solitariam vitam agerent, antiquitus non nisi duplici erant in genere: alii enim simul in Conventibus degebant, qui et ideo *Cænovitæ* etiam dicti, quorum Præpositi *Archimandrite*, *Cænobiarchæ*, et communiter *Abbat* vocati sunt. Alii seorsum agebant, qui *Anachoretæ*, et *Eremitæ* dicti: quos nimirum vita commendatior a nutu, et regula Abbatis veluti manumissos silvestribus antris mancipabat, ut in solitudine impensius sanctitati vacarent. Ubi verò horum plures in eadem solitudine alii ab aliis paullulum disjuncti viverent, omnes communi nomine *Laura* dicebantur. His addi possunt *Sarabaytæ*, *Stylitæ*, *Insomnes*, *Pascentes*, alique; verùm de his fusius in nostris *Antiquitatibus Christianis*, ubi de vitæ monasticæ progressu exquisitius agemus.

VIII. Medio sæculo XI. uti supra jam observabimus, quum Canonici præsertim Cathedralium vitam communem voto paupertatis adstrictam profiteri cœpissent; quod sane institutum Concilia Romana sub Nicolao II et Alexandro II. probarunt, et promoverunt: hinc Canonici sic dicti *Regulares* exorti sunt. Hi sub Regula San. Augustini inclaruerunt; vel quod ad exemplum Cleri Hipponensis omnem bonorum proprietatem dimitterent, vel quod Regulam ea ætate Augustino tributam amplexati fuerint. Ipse Alexander II. eosdem in suam Ecclesiam Patriarchalem S. Joannis in Laterano quum recepisset, ortum inde suum habuit Canonicorum Lateranensium Congregatio, cujus caput fuit Basilica, sive Monasterium Lateranense. (**) In eodem sæculo XI. prima visa sunt semina Canonicorum Regularium in Hispania. Videsis *Tit. XXV. (*)*

IX. Inter Regulares post sæculum XII. Mendicantes clarescere cœperunt. Hi sunt Cœnobitæ, qui eleemosynis fidelium vitam agentes Clero in functionibus hierarchicis auxilio sunt. Horum primi, et celeberrimi sunt Ordines Prædicatorum, Minorum, Augustinianorum, et Carmelitarum. Prædicatorum Ordinem a S. Dominico Hispano institutum, et quidem sub Regula S. Augustini (quæ postea in Committis generalibus pluribus capitibus aucta est) Innocentius III. in Concil. Generali Lateran. IV. adprobavit. Minorum Regulam, quàm propriam, ac novam in rigida paupertate, (**) et labore manuum (*) instituit S. Franciscus Assisiensis, ab Innocentio III, jam probatam, Honorius III. an. 1223, confirmavit. Eodem pænè tempore Carmelitarum nonnulli in Europam

profecti suæ Regulæ adprobationem ab eodem Honorio III, an. 1226 impetrarunt. Hos a B. Bertoldo Calabro in monte Carmelo primum collectos ad certam vivendi regulam S. Albertus Patriarcha Hierosolymitanus redegerat (**) an. 1171. (*) Postremò Eremitas Augustinenses ante Concilium Lateran. IV. jam vigentes, nonnullisque prærogativis ab Innocentio II auctos, in unam ex pluribus Congregationibus societatem redegit an. 1245. Innocentius IV.

X. Porrò jam præcesserant in Galliis *Trinitarii* pio Redemptionis Captivorum operi addicti, auctoribus S. Joanne de Matha, ac S. Felice Valesio, quorum Institutum ipse Innocentius III, an. 1209 adprobaverat. Tum non diù post, scilicet an. 1235 prodiit in Hispaniis Ordo *S. M. de Mercede* ad redimendos etiam Captivos a S. Petro Nolasco, S. Raymundo Pennafort, ac Jacobo Aragnoiæ Rege in Ecclesiam inductus. Tum pænè secuti sunt *Servite* B. Alexi de Falconeriis Florentini an. 1233. *Hironymitæ* B. Petri de Pissis, an. 1421. *Minimi* S. Francisci de Paula Calabri Regno Neapolitano, an. 1484. (**) *Capuccini* verius a Matthæo Bassio Veneto, an. 1525. (*) *Fratres Charitatis* S. Joann. de Deo in Lusitania, an. 1572. *Carmelitæ Discalceati*, sive *Nudipedes* ex reformatione S. Theresiæ an. 1592. *Augustiniani Discalceati*, an. 1585. *Trinitarii* item *Discalceati*, an. 1599. (**) et *Mercenarii Discalceati*, an. 1603. (*) alique. Videsis Rubertum Miræum, et Philippum Bonannum Ordinum Regularium Historiographos Clarissimos.

XI. His porrò accesserunt Clerici, qui votis, certisque regulis addicti communem agunt vitam; ex quo *Clerici Regulares* dicti sunt. Horum prima Congregatio dicta *Theatinorum*, quippè quæ ortum habuit a Joann. Carafa Neapolitano Episcopo Theatino, qui postea Paulus IV. Pontifex Maximus fuit, et S. Cajetano Tienæo, an. 1524. Tum deinceps prodierunt *Somaschi* S. Hieronymi Emiliani Veneti an. 1531. *Barnabite* Ven. Antonii M. Zachariæ Cremonensis, an. 1532. *Clerici Regulares Minores* instituti a B. Joanne Francisco, et Ven. Fabricio Caracciolis Neapolitanis, ac Ven. Augustino Adorno Genuensi. *Clerici Regulares Ministri Infirmorum* S. Camilli de Lellis Theatini in Regno Neapolitano an. 1586. *Clerici Regulares Matris Dei* Ven. P. Joannis Leonadi Lucensis an. 1595. *Clerici Regulares Scholarum Piarum* S. Josephi a Calasantio Aragnensis an. 1621. Atque hæc præcipua sunt Clericorum Regularium Instituta apud nos notiora.

XII. Tum et alia Clericorum Instituta in Ecclesiam invecata sunt; qui scilicet sub certis quibusdam regulis communem vitam agunt, at vel nulla vota emittunt, vel dumtaxat simplicia: qua de re ut a Regularibus distinguerentur, eorum Collegia *Congregationes Presbyterorum Sæcularium* dictæ sunt. Hujusmodi sunt *Oratoriani* Romæ instituti a Sancto Philippo Nerio Florentino an. 1577. *Pii Operarii* Ven. P. D. Caroli Carafa Neapolitani an. 1634. *Patres Sacræ Familiæ Jesu Christi* Ab. Matthæi Ripæ Neapolitani Sinensi apostolatu clarissimi an. 1732. *Vota simplicia* emittunt *Doctrinarij*, sive Patres pueris, ac rudibus in Doctrina Christiana instruendis mancipati Ven. Cæsaris de Bus Galli an. 1589, quibus an. 1725. *Doctrinarij* Status Pontificii, ac Regni Neapolitani adjuncti sunt, unamque Congregationem constituunt. *Patres Missionis Sancti Vincentii* a Paulo an. 1632. *Collegiales Sinenses Indi, aliarumque exterarum nationum*, omdo indicatæ Congregationis Sacræ Familiæ Jesu Christi. *Patres Congregationis SS. Redemptoris* P. D. Alphonsi de Ligorio Neapolitani, qui ad Episcopalem Santagathensem Cathedram evectus, illam summa virtute, mirabili pietate, ac

singulari providentia administrat. Demùm *Patres Congregationis SS. Sacramenti* P. D. Vincentii Mannarini Calabri, qui modestia, animique demissione conspicuus adhuc in vivis agit.

XIII. Plures etiam Equestres Ordines a Christianis Principibus, R. Pontificibus adscientibus, constituti sunt, et quidem vel *Militares*, vel *Hospitalarii*. Militares, quippè qui regionum Catholicarum fines a barbararum gentium incursionibus armis defenderent; Hospitalarii, quod hospitalitem sacra potissimum loca visitantibus, infirmisque impenderent. Hujusmodi antiquitus fuere *Equites S. Sepulcri* ejusdem custodiæ addicti, *Equites S. Lazari Hierosolymitani* curandis infirmis præcipuè verò leprosis, mancipati, qui plura olim hospitalia in Regno Neapolitano, Regibus ipsis faventibus, iisdemque singulares prærogativas indulgentibus, habuere: at quod Privilegiis Pontificiis contra regiam jurisdictionem abuterentur mandato Philippi II ex consultatione Ducis Alcaensium an. 1568, hinc omninò eliminati sunt: Chioccarellus *Tom. X Archiv. Tit. 3. Templarii*, ita dicti a Templo Domini, ad peregrinos loca sancta invisentes a prædonibus tuendos: porrò hi quod divitiis, quibus adfluebant, abuterentur a Clemente V in Concilio Viennensi, instante Philippo Pulcro Galliarum Rege, extincti sunt. Equites *Theutonici* in Germania, *Sacri Milites Christi* in Lusitania, *Equites S. Stephani* in Hetruria, et *Equites SS. Mauriti, et Lazari* in Sabaudia: tum in Hispaniis sæculo XII. Maurorum incursionibus oppositi sunt, I. *Equites S. Jacobi de Spaha* an. 1175. 2. *Calatravenses* an. 1158. ac 3. *Alcantarenses* 1176. Horum trium Equestrium Ordinum sæculo XV exeunte Reges Catholici administrationem, ac magnum Magisterium Bullis R. Pontificum, ac præcipuè Innocentii VIII nacti sunt. Demùm in Regno Valentiaæ sæculo XIV. Ordo *Montesia* institutus est, ac in locum extincti *Templariorum* Ordinis suffectus: P. Floresius in *Clavi Histor. Regni Hispaniaæ Sec. IX, XII et XIV*. Videsis modo laudatum Philippum Bonannum.

XIV. Porrò inter reliquos semper emicuerunt Equites Rhodii, sive Melitenses æque Hospitalarii, ac Militares, quum et in Nosocomio S. Joannis Baptistæ mirabili liberalitate, et charitate infirmis ministrent, et simul peregrinos mari iter agentes adversus Turcarum impetus, armis propugnent. Ipsi Rhodio ejectis Melitensem Insulam elargitus est Carolus V, Imperator an. 1530, unde Rhodii, et Melitenses dicti.

(**) XV. Inter Equestres autem Ordines, quorum alumni nullis se monasticis votis adstringunt, sunt, *Ordo B. M. V. Adnuntiata* ab Amadeo VI, Sabaudiaæ Duce: *Velleris Aurei* a Philippo Bono Brabantiaæ Duce an. 1430, *Sancti Spiritus* ab Henrico Galliarum Rege an. 1579. &c. (*)

XVI. At qui hic sine piaculo recensere, omiserim Regium Equestrem ordinem *S. Januarii*, quem an. 1741, Carolus Borbonius olim Rex noster, nunc verò Hispaniarum Monarcha Pius, Inclitus, Felix, Neapoli instituit, singularibusque prærogativis decoravit; præcipuè verò se, suosque Successores ejusdem Caput, et Primatem constituit ad Religionis Catholicæ tutelam, et propagationem, Christianæque pietatis incrementum? Eundem pluribus privilegiis exornavit Benedictus XIV, Pont. M. Litteris Apostolicis datis in forma Brevis die 30, Junii ejusd. an. 1741.

(**) XVII. Singulari dein D. O. M. beneficio ad amplissimum Hispaniaæ nostræ Regnum hæreditario jure moderandum translatus, pro sua erga Religionem Christianam pietate, constituta *B. M. V. sub Immaculatæ Conceptionis Mys-*

terio Hispaniarum, indiarumque Patrona, restituto ad hujus festi sollemnitatem celebrandam vetustissimo officio concinnato per *Leonardum Nogarolum, Presbyterum Veronensem, Protonotarium Apostolicum, Artium, et Sacrae Theologiae Doctorem famosissimum*, uti legitur in Breviario Romano edito Venetiis an. 1514, et quo quidem omnes fere Hispaniarum Ecclesiae quondam utebantur: Quid reliquum erat? Hoc unum, Illustrem Equestrem Ordinem Hispanum *Caroli III*, in honorem ejusdem Mysterii Immaculatæ Conceptionis Deiparae instituti die 19, Septembris an. 1771, seque, et Successores suos ejusdem Ordinis Præfectos, ac Indiarum Patriarcham Antistitem nominavit. Equitibus insuper peculiarem Ordinis vestem, ac tesseram Crucis aureæ, Immaculatæ Conceptionis Imagine in ejus medio sculpta, designavit. (*)

XVIII. Demùm Paternæ Religionis æmulator Fedinandus IV, utriusque Siciliae Rex, (quem Deus sospitet semper, maximisque cumulet beneficiis) ordinem *S. Georgii*, sive Constantinianum antiquitate, ac prærogativis jam celebrem, cuius Magnum Magisterium, ac regimen hæreditario jure sortitus est, an. 1768. Neapoli instauravit, constituto Antistite, eidemque, ac Equitibus Ecclesia, Aedibus, ac insigniis adtributis.

§ I.

MONACHI ANTIQVITVS IN CENSU LAICORVM HABITI.

XIX. Et sanè Monachi homines erant ad vitam solitariam obligati, nonnisi in Eremitis, vel desertis locis degentes, ubi contemplationi, et pœnitentiæ exercitiis addicti, nullius nisi suæ ipsorum animæ, curam gererent. At verò Clericos in Villis, et Civitatibus versari oportebat, ut ibi in fidelium ædificationem Ecclesiasticas functiones obire possent. Accedit, quod ex Canonum præscripto Clericus ordinandus non erat, nisi loco, sive titulo in Ecclesia, cui ipsi inserviendum esset, designato. Qui igitur simul stare poterat vita clericalis, et monastica, quin potius una alteri omninò opposita videbatur. Ad rem Hieronymus Ep. 55, ad Romipari: *Monachus non docentis, sed plangentis habet officium: alia Monachorum est causa, alia Clericorum. Clerici pascunt oves, ego pascor.* Conc. Chalcedon. haud semel Monachos a Clericis distinguit, illosque laicis adnumerat.

XX. Verùm in eo Monachi ceteris laicis præstitisse videntur, quod quum pietate, ac doctrina emicuerint, ubi justa aliqua causa postulante ordinandi essent, per inferiores ordines ad sacerdotium celerius, quam alii, adscenderint. Id ex *Gasii P. Epist. ad Episcopos Lucaniae* colligitur.

XXI. At verò non deerant causæ, ob quas Monachos ad sacros ordines promoveri tum permissum esset, tum et aliquando expediret. 1. Ubi monasterium longe ab Episcopali, et Parochiali Ecclesia distaret. 2. Ubi monasteria nimis ampla essent, quæ licet oppidana, suos tamen habebant Presbyteros. Eutyches hæreticus non modò Archimandrita, sed Presbyter etiam sui Monasterii Constanti nopoly erat: *Liberatus Breviar. cap. XI*. 3. Episcopi aliquando inter Monachos quosdam seligebant, quos in Ecclesiae ministerium adsciscerent. Monasteria namque propter bene institutam in pietate, et doctrina educationem, veluti Ecclesiae seminaria haberi cœperunt. 4. Deniquè nonnunquam accidit, ut Episcopus aliquis, et universus ejus Clerus monasticam vivendi rationem præoptarent, rebus suis propriis omnibus sponte renuntiantes, et omnia ad priscæ Ecclesiae sub Apos-

tolis exemplum in commune conferentes. Hanc vivendi rationem Eusebius in Ecclesia Vercellensi, et Augustinus in Ecclesia Hipponensi cum suis Clericis tenere. (**). In Hispania jam inde a sæculo IV, exeunte nonnulli Monachorum ad clerum adsumi cœpere: *Siricius Papa Epist. ad Hicmer. Cap. XIII*, At non videntur hi Monachos exinde perstitisse, immo semel ordinatos, deposito Monachatu, *Clericorum Officiis aggregari*, ut verbis utamur ejusd. Siricii. Undè Gregorius M. ad Lateran. Concil. in *Decret. pro Monachis nigris*, decrevit, ut *quisquis ex Monasterio ad Ecclesiasticum ordinem pervenerit, ulterius illic nec potestatem aliquam, nec libertatem habeat habitandi*. Id quod repetit in *Epist. ad Marinian. num. 15*, alias 18. Idem videtur innuere Synodus Tolet. IV. *Can. LIII*, alias *LII*. Monachi enim non in Monasterio, sed in *Civitatibus*, aut in *Parochiis*, ubi monastica vita consistere non poterat, ordinabantur: Syn. Agathen. *Can. XXII*. (*) Postremò Mendicantes, quum ex proprio instituto antiquæ monachorum vivendi rationi actuosam, et pro fidelium salute vigilem quoque vitam conjunxerint, hinc jam inde ab sua ipsorum origine in *Fratres Clericos, et Fratres Laicos* sic dictos *Conversos* distincti sunt. Id quod potiori jure de Clericis Regularibus intelligas. (**). Ex reflecto a Monasteriis labore manuum prodiit hoc discrimen inter Fratres dominos ad chorum deputatos, et laicos ad opera manuum exercenda: id quod primo fertur invexisse S. Joanes Gualbertus: *Fleurius Hist. Eccl. Lib. XXI, num. 4*. (*)

§ II.

REGULE AD VITAM MONASTICAM PERTINENTES.

XXII. Primum eas leges juvat explicare, quæ Monachorum respiciebant admissionem: ac primo id semper cavendum fuit, ne Ecclesiæ, vel Reipublicæ inde detrimentum sequeretur: quamobrem vitam monasticam amplecti vetabantur

1. Curiales, nisi possessiones suas cum iis partirentur, qui loco ipsorum publica patriæ, curiæque munia subirent: *Leg. LXIII, Cod. Theod. de Decurionibus*.
2. Servi, nisi Dominorum suorum voluntas accesserit: id quod leges æque Ecclesiasticæ; (**). Conc. Chalced. *Canone IV*, (*) ac civiles semper præscripserunt: *Novell. XII, Valentiniani III, ad calcem Cod. Theod.*
3. Mariti, et Uxores sine mutua utriusque partis concessionem: *Paullinus Ep. 14, inter Epist. Hieronymi*. Unde Paullinus ipse, ejusque conjux Thiresia, bona sua (quæ amplissima erant) ex communi voluntate pauperibus erogarunt, atque ita mutuo consensu monasticam vitam amplexati sunt. (**). Sunt tamen qui de Monachatu Paullini dubitent, et non levi fundamento. De Therasia fatentur, ex uxore factam esse sororem, at non ideò Monialem dici patiuntur, nisi pro sorore idem intelligas ac Sanctimonialis, sicuti perperam persuasum est auctori vitæ ejusdem Paullini, adjectæ ejus operibus edit. Parisiensis an. 1385. (*)
4. Filii, nisi prius petita parentum suorum venia: *Basiliius Reg. Maj. Quæst. XVI*. Verùm parentibus semper inculcatum est, ut sinerent suos liberos volentes Monachos, vel Clericos fieri. Conc. Gangren. *Can. XVI*, et *Leg. LV, Cod. de Episcopis*. (**). Sed invaluit quondam ea disciplina, quod parentes filios adhuc teneros Monachatu perpetuo manciperent: Syn. Tolet. IV *Canone XLIX*, alias *XLVIII*, quæ parentum licentia ad decimum ætatis annum contracta est a Syn. Tolet. X, *Can. VI*. (*)

XXIII. Professionem quod spectat, profectò ut quis licitè, ac validè profitea-

tur duo præcipuè requiruntur; nimirum legitima ætas, et prævium tyrocinium. Ætas legitima antiquitus erat quatordecim annorum in maribus, et duodecim in fœminis: *Cap. 2, et 8, de Regularibus*. Ubi stricta admodum esset regula, ætas requirebatur annorum octodecim: *Cap. 6, eodem*. Sed ex Trident. Sess. XXV, de Regularib. cap. 15. *in quacunque Religione tan virorum, quam mulierum professio ante decimum sextum annum expletum* emissa nulla est, nullamque inducit obligationem. Qua de re minimè improbanda illorum Ordinum instituta, quæ majorem exigunt ætatem: (**). Immo laudandus est Carolus II, Rex Catholicus, qui de Supremi Senatus consilio constituit, postulandum sibi esse a Rom. Pontifice, ut viginti annorum ætatem in Regularem professionem emissuris requirendam esse decerneret: *Videsis Sanct. IV, cap. 26, Tit. I, Lib. IV, vulgò Autos Acordados*. (*)

XXIV. Tyrocinium, seu novitiatus semper professionem anteire debuit. Monachi Orientales, et præsertim Ægyptii trium annorum probationem requirebant: *Sozomenus Libro III, cap. 13*. Quod institutum Justinianus servandum decrevit: *Novell. V, cap. 2*, Gregorius M. ad biennium tyrocinii tempus redegit: *videtur Lib. VIII, Ep. 23*. At S. Benedictus unius anni probationem præscripsit in sua Regula: quàm omnes pænè secutis temporibus Monachi Occidentales adoptarunt. Eandem quoque Tridentinum constituit *ibid.* Porro ordinum instituta, quæ longius præscribunt experimentum, tantum abest, ut infirmaverit quin potius firmaverit magis. Postremò, ut Professio valida sit, nulla tyroni vis, metusve nullus injiciendus est. Quid enim consensu violenter exorto ad perpetuum, durissimumque vitæ genus adigi quis poterit?

XXV. Igitur Religiosus professionem suam legitimè impugnavit vitio vel nullitatis, vel extorsionis. Verùm post lapsum quinque annorum audiendus non est. Neque intra quinquenium auditur, si habitum mutavit, aut proprio motu monasterio excessit, quo casu Apostata habendus est: *Trid. Sess. XXV, de Regularib. cap. 19*. Episcopus ergo adeundus est, qui post causam cognitam contra votum restituat in integrum. Tum nonnisi, vis, aut metus, qui hominem constantem vincere potest argumentis evidentibus probandus legitima erit hujusce restitutionis causa: (**). *Can. VI, Causa 20, Q. III, et Cap. I, de his, quæ vi metus &c*. (*)

XXVI. Monachi in semel suscepta monastica Regula perpetuam ducere vitam adiguntur. Verùm sæculo XII, mos primum invaluit, qui dein veluti in regulam evasit; scilicet ut a laxiori ad rigidiorum Ordinem, haud verò e contrario, transitus monachis permissus censeretur: quàm postea Tridentinum probasse videtur: *ibid.* Porro Mendicantes omnes, nisi cum Pontificis venia, in alium, præter Carthusianum Ordinem, se recipere nequeunt: *Extr. I, de Regular. inter Comm.*

XXVII. Monachi ex primigenia institutione perpetuis penitentia exercitationibus addicti; unde illud Hieronymi *Ep. 55, ad Ripar. Monachus non docentis, sed plangentis habet officium*. Eodem intuitu jam inde ab IV, exeunte sæculo, uti supra *Tit. XXVIII* observavimus, Tonsura, quæ proprium penitentium insigne erat, usi sunt. Tum labore manuum victum sibi parabant, ne aliis oneri essent, animasque suas ab Diaboli tentationibus incolumes custodirent; ac plerumque non in civitatibus, sed in desertis, remotisque secessibus monasteria olim edificari consuevere: *Hieronym. Ep. IV, ad Rusticum*. Postremò ex Conc. Chalcedonens. *Can. IV*, Monachi vetantur *ecclesiasticis, civilibusque negotiis communicare*, quippè qui debeant *quietem diligere, et intentos esse tantummodo jejuniis*,

et orationi, in locis, quibus renuntiaverunt sæculo, permanentes: (***) et civilibus præseriim negotiis nisi propriis Monasterii, et de Abbatibus licentia: Syn. Tarracon. Can. XI. Id quod decrevit Carolus Rex noster Decr. 23, Novembris an. 1760 et 4, Augusti an. 1767. (**)

XXVIII. Innocentius III, *Cap. 6, de Statu Monachorum, et Canonic. Regul.* præcipuas complectitur monasticæ vitæ Leges: scilicet ne quis Monachorum lineis camisiis uteretur, nec proprium aliquo modo possideat; perpetuum in oratorio, refectorio, et dormitorio silentium observare, ab esu carnis abstinere, commissa ab Abbate monasterii officia demisse suscipere, ac fideliter obire, orationi intentum esse, &c. At verò Regularium omnium status potissimum in triplici Castitatis, Paupertatis, et Obedientiæ voto constitutus est, quæ antiquitus dumtaxat simplicia erant, at postea sollemnitate ab Ecclesia adjecta, sollemnia evasere.

XXIX. Votum Obedientiæ, quod Regulares emittunt, non in eo tantummodò positum est, ut Superiori in iis, quæ Monasterii regimen spectant, demisse pareant: at præterea perfectam suimetipsius abnegationem postulat, omnigenamque a Superioris voluntate dependentiam. *Prima apud eos confæderatio erat, obedire majoribus, et quidquid jussissent, facere:* Hieron. Epist. XXII, ad Eustochium cap. 15. Porro tria potissimum in monastica obedientia requirit S. Benedictus *Reg. Benedict. cap. 5*, nimirum, ut *sine mora, non tepide, et cum bono animo* monachi suis pareat Superioribus: scilicet non ex timore, sed ex charitate, et amore perfectionis.

XXX. Votum Castitatis non modo severam ab omni carnali impuritate abstinentiam Monachis indicit, quæ Christianorum communis est verum et Monachos a nuptiis areet. Profectò si qua unquam virtus in Monachis elucere debet, ea profectò est Puritas. Quorsam enim perpetuæ pœnitentiæ exercitationes, frequentia jejunia, perennis rerum cœlestium meditatio, assiduæ preces, nisi ut puritatem, qua homines magis Angelis accedunt, integram in anima custodiant? Etiam Essenii, et Therapeutæ apud Judæos ab mulieribus abstinabant, quippè qui *virtutis exercitationi* ex proposito addicti. Porro, uti modo observavimus, temporis progressu Monachorum matrimonia, quæ dumtaxat illicita erant, etiam nulla facta sunt: id quod in Synodo (***) Lateranensi (*) an. 1139, primum sancitum censet Espenius *Part. II, Tit. XIII, cap. 4, n. 8*, (***) deniquè a Trident. confirmatum *Can. IX, Sess. XXVI, de Ref. Matrimonii.* (*)

XXXI. Porro reliquis votis illud Paupertatis semper difficilius habitum est, quod eo non modò quodcumque rerum dominium, sive proprietas, sed etiam ususfructus jurisque usus monachis interdicitur; nullusque suum quidquam habeat, sed omnia ex Abbatibus nutu communia sint, uti mos fuit primitivæ credentium multitudinis: *Act. Cap. II, et III.* Quinimodò nec Abbatibus quidem, atque adeo neque Summi Pontificis venia poterit quis qualemcumque sibi tribuere proprietatem, ita hujus abdicatio regulæ monasticæ adnexa est. Si quis autem sibi proprium aliquid, invito, vel inscio Superiore detinere auserit: fracti voti reus utriusque suffragii jure ad biennium privabitur; tum et pro transgressionis gravitate depositione ab officio, ejectione e monasterio, aliisque pœnis multabitur: ac demùm moriens, nisi res omnes numerato dimiserit, sepelietur extra commune cœmenterium: *Cap. 4 de Statu Monach.* Tridentinum *Sess. XXV, de Regularib. cap. 2.* Jam verò hæc nunc dicta de proprietate regularibus vetita, de eorundem monasteriis, et conventibus ne intelligas, nisi fuerint Cappuccinorum, et Minorum Observantium, quibus nec etiam in communi possidere jus est: *Trid. ibid. cap. 3*, reliqua verò statos re-

ditus possident: unde qui in his profitentur ad legitimas hæreditates admittuntur: *Leg. LVI, § 1, Cod. de Episc. et Cleric.* easque adquirunt monasterio.

XXXII. Postremò præter hæc tria præcipua monasticæ professionis vota, non desunt Regularium Instituta, quæ peculiaria quædam alia emittunt. Ita Trinitarii, ac Mercenarii redimendis captivis voto se adstringunt: Fratres Charitatis S. Joann. de Deo infirmorum in hospitalibus ministerium vovent: Clerici Regulares Ministri infirmorum animam agentibus, etiam peste grassante, ex voto præsto sunt; uti quoque Cler. Regul. Scholarum Piarum instituendis in pietate, ac litteris rudibus, ac puerulis voto se dedunt. Tum et Somaschi orphanis ad pietatem, litteras, artesque mechanicas informandis ex suo ipsorum instituto addicti. Minimi S. Francisci de Paula, nisi graviter ægrotent, victu dumtaxat esuriali utuntur. Sinenses, Indi, alique ex exteris nationibus adsciti in Collegium modò recensitæ Congreg. Sacræ Familiæ Jesu Christi expleto tyrocinio apud Congregationis Superiorem Deo vovent, 1, se paupertatem, et 2, obedientiam servaturos; tum 3, sacros ordines suscepturos, ubi id Superiori expedire videatur; deinde 4, se animo paratos esse, ut ad Orientales plagas proficiscantur, ibique vel propriæ vitæ discrimine Christianis mysteriis Ethnicos imbuant, ac tandem 5, ulli Congregationi, sive Collegio, quodcumque illud sit, in posterum haud se nomen esse duros. Iisdem quinque votis se obstringit quicumque in eadem Congreg. degens in hoc Collegium cooptari voluerit. Hæc votorum emissio bis a Clemente XII, adprobata fuit Litteris Apostolicis editis in forma Brevis die 7, Aprilis an. 1732, et 22 Mart. 1736. Equestres demùm Militares Ordines tuendæ armis religioni voti fibula se obstringunt.

§ III.

DE ABBATIBUS, ALIISQUE MONACHORUM PRÆPOSITIS.

XXXIII. Ut Monachi sui Instituti munia facilius obirent, plerumque Monasteria plures, ac diversas in classes partita, iisdem idonei Antistites præpositi sunt. Deni Monachi uni cuidam parebant, quem *Decanum* vocabant; et centeni alium quendam sibi præpositum habebant, inde *Centenarium* dictum. Præter hos erant quoque Patres plerumque hæbraico vocabulo *Abbatibus* dicti; et *Hegumeni*, hoc est Duces: dicti quoque *Archimandrita* a *mandra*, sive ovili; quod essent horum sacrorum in Ecclesia gregum custodes sive ductores.

XXXIV. Abbatum summa erat potestas, (***) sed precaria a Diæcesanis Episcopis: (*) ad ipsos enim spectabat. 1. Divinorum Officiorum administratio. 2. Disciplinæ monasticæ directio. 3. In Monachos ab officii sui præscripto deflectentes animadversio, ac pœnis cum corporalibus, tum spiritualibus coercitio. Pœnæ spirituales erant Censuræ Ecclesiasticæ, præcipuè verò Eucharistiæ, sacrorumque omnium interdictio. Pœnas corporales duplicis fuisse generis indicat Cassianus *Coll. II, cap. 16*, nimirum plagas, et expulsionem: tum *ibid.* crimina, ob quæ ejusmodi pœnæ infligi consueverint, sigillatim enumerat.

XXXV. Ad Concilia quoque haud rarò invitabantur Abbates, atque adeo sedendi, ac suffragium ferendi prærogativa donabantur æque ac Presbyteri. Sic in Concilio Constantinopolitano sub Flaviano an. 448, viginti tres Archimandritæ cum triginta Episcopis Eutychetis damnationi subscripserunt.